

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри Н.П. Волкова
“27” серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Інноваційні технології в професійній освіті»

для спеціальності
015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»
рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

м. Дніпро
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології в професійній освіті» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» / Укладач: Н.П. Волкова. Д.: Університет імені Альфреда Нобеля, 2024.

Розробник: Н.П. Волкова д.п.н., проф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол №1 від 27.08.2024 р.

ЗМІСТ

1. Програма навчальної дисципліни	3
2. Заплановані результати навчання. Матриця формування і оцінювання компетентностей здобувачів вищої освіти з дисципліни	5
3. Орієнтовний перелік питань підсумкового контролю	9
4. Порядок оцінювання результатів навчання	10
5. Рекомендована література (основна, допоміжна)	16
6. Інформаційні ресурси в Інтернеті	16

1. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ

Тема 1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної професійної освіти

Поняття «інновації» в професійній освіті. Тенденції інноваційного освітнього розвитку. Сутність понять «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність», «інноваційна технологія», «інновації в навчанні», «інноваційне середовище». Типи інноваційних підходів до освітнього процесу у вищій школі. Класифікація інновацій. Традиційна та інноваційна системи професійного навчання. Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, сутність глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Поняття і види інноваційних технологій навчання та їх значення в умовах технологізації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Інноваційний потенціал педагога. Бар'єри педагогічних інновацій.

Тема 2. Педагогічні технології: сутність, історія, класифікація

Визначення поняття «педагогічна технологія». Історичні аспекти педагогічних технологій. Принципи педагогічних технологій. Особливості педагогічних технологій. Потреба в розробці педагогічних технологій. Розмежування понять «освітня технологія», «педагогічна технологія» та «технологія навчання». Класифікація педагогічних технологій (нововведень). Головні ознаки педагогічної технології.

Тема 3. Проєктування професійно-орієнтованих педагогічних технологій

Сутнісні відмінності професійно-орієнтованих педагогічних технологій у закладі вищої освіти. Характеристика базових технологій, що можуть виступати основою для розробки професійно-орієнтованих технологій навчання у закладі вищої освіти. Технологія контекстного навчання (А. Вербицький, Н. Борисова); технологія інтенсивного, активного навчання (І. Лернер, М. Скаткін, А. Смолкін); технологія проблемного навчання (Дж. Брунер, С. Рубінштейн, М. Махмутов); технологія програмованого навчання (Б. Скіннер, В. Беспалько, Н. Тализіна); технологія модульного та модульно-рейтингового навчання (І. Рассел, П. Юцявичене, В. Карпов); технології розвитку критичного та діагностичного мислення (Дж. Стіл, Г. Альтшуллер, О. Крилова, О. Даутова); технологія рефлексивного навчання (В. Попков, А. Коржуєв) та ін.

Здоров'язберезувальні технології у формуванні компетентностей фахівців галузі знань освіта. Класифікація здоров'язберезувальних технологій за О. Ващенко (здоров'язберезувальні, оздоровчі, технології навчання здоров'ю). Особливості реалізації здоров'язберезувального підходу до організації й проведення занять в умовах дистанційного та змішаного навчання.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 4. Інтерактивні, ситуаційні та ігрові технології навчання

Діалогічно-дискусійні технології навчання. Діалог, диспут, дискусія, мозковий штурм. Методика підготовки та організації освітнього процесу з використанням діалогічно-дискусійних технологій навчання.

Ситуаційний аналіз та його види. Традиційний аналіз конкретних ситуацій. Метод ситуаційних вправ. Метод ситуаційного навчання (кейс-метод). Метод інцидентів.

Ігрові мотиви та організація ігор. Ігрові технології навчання. Використання ігрової технології у вищій школі. Метод програвання ролей. Основні функції гри. Характерні ознаки ігрових технологій. Ділова гра як форма моделювання управлінської дійсності, імітації конкретних управлінських ситуацій та їх рішень. Рольова гра як технологія навчання, в якій використовується рольова структура проведення заняття, метою якого є забезпечення всебічного і глибокого аналізу тієї чи іншої проблеми. Інтерактивна гра як технологія, базована на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки. Імітаційна гра. Симуляційні ігри («simulation games») – ігри з уявними ситуаціями.

Тема 5. Технології співпраці

Мета і завдання технологій співпраці (партнерські технології).

Колаборативні технології навчання. Технології фасилітаційного навчання: «Світове кафе», «Відкритий простір», «Аналіз поля сил Курта Левіна», «У той же час наступного року», «Пошук майбутнього», «Парадигма позитивних змін», «Антимозковий штурм», «Динамічна фасилітація», Навчання на досвіді інших (Action Learning). Технологія вебквесту (webquest) та ін.

Технологія тренінгу. Професійний педагогічний тренінг – метод групового навчання його учасників. Варіативність цільової спрямованості тренінгів: від загальних тренінгів особистісного росту, до дуже конкретних якостей особистості – комунікативної компетентності, впевненості в собі, сензитивності, лідерських якостей тощо. Спеціальні тренінги – спрямованість на розвиток рефлексивних здібностей у педагогів, психологів. Мета тренінгу, завдання тренінгу, структура занять, правила тренінгу. Методика проведення тренінгових занять. Особливості проведення психофізичних вправ. Аналіз здійснення самозвітів учасниками тренінгу. Вимоги до особистості тренера, який реалізує програму тренінгу в практику.

Тема 6. Проєктна технологія навчання

Метод проєкту як технологія організації освітніх ситуацій, під час вирішення яких студенти розв'язують значуще для їхньої майбутньої професійної діяльності завдання. Типи проєктів. Методика виконання проєктів,

ключові проблеми при реалізації технології. Методика колективного творчого виховання.

Тема 7. Технології фасилітації та коучингу

Колаборативні технології навчання. Технології фасилітації. Фасилітація – організація процесу колективного розв’язання проблем у групі, якою керує фасилітатор. Педагогічна фасилітація. Методи фасилітації: «Світове кафе», «Відкритий простір», «Аналіз поля сил Курта Левіна», «У той же час наступного року», «Пошук майбутнього», «Парадигма позитивних змін», «Антимозковий штурм», «Динамічна фасилітація» та ін.

Коучинг: сутність, мета, становлення. Принципи педагогічного коучингу. Види коучингу в освіті. Інструменти коучингу: «SUCCESS», GROW, SMART, Стратегія Уолта Діснея, Техніка «Колесо балансу», Піраміда Роберта Ділтса.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю	Результати навчання дисципліни
	Знання
РН 5	РН-5-1. Здійснювати пошук, опрацювання професійно важливих знань щодо педагогічних технологій та їх використання в освітньому процесі із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій
РН 5	РН-5-2. Критично оцінювати наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) з питань теорій, концепцій, різновидів педагогічних технологій, технологічного забезпечення освітнього процесу у вищій школі
РН 5	РН-5.3. Демонструвати знання та розуміння теоретико-методологічних підходів щодо технологічного забезпечення організації освітнього процесу у закладі освіти
	Уміння
РН 5	РН-5-4. Самостійно і творчо опрацьовувати теоретичний та практичний матеріал, презентувати інформацію відповідно до поставленої мети
РН 7	РН-7.1. Планувати, організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження щодо обґрунтування, моделювання інноваційних педагогічних технологій, застосовувати новітні методи та інструментальні засоби освітніх досліджень, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв’язання актуальних проблем теорії та практики
РН 7	РН-7.2. Розробляти інноваційні методи і практики викладання

	конкретних навчальних дисциплін із використанням інноваційних педагогічних технологій
РН 7	РН-7.3. Визначати найбільш прийнятні технології, методи і засоби навчання й виховання з метою забезпечення запланованого рівня особистісного та професійного розвитку здобувачів вищої освіти для проведення наукових досліджень на рівні останніх світових досягнень і спрямованих на їх розширення та поглиблення.
РН 7	РН-7.4. Застосовувати традиційні, інноваційні та цифрові технології навчання у професійній освіті, демонструючи їх практичну ефективність у викладацькій та/або дослідницько-інноваційній діяльності
	Комунікація
РН 7	РН-7.5. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях
РН 7	РН-7.6. Публічно представляти результати досліджень та критичний аналіз наукових ідей щодо технологічного забезпечення освітнього процесу з дотриманням етики наукового спілкування
	Автономність і відповідальність
РН 5	РН-5.5. Самостійно використовувати інформацію, отриману з різних джерел на основі сучасних технологій її пошуку для організації й виконання наукових досліджень
РН 5	РН-5.6. Об'єктивно і відповідально ставитися до самостійно отриманих наукових результатів та відповідних рішень у непередбачуваних умовах, демонструючи академічну і професійну доброчесність

**МАТРИЦЯ
ФОРМУВАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ» З УРАХУВАННЯМ ФОРМ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Тема	Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Результати навчання з дисципліни	Методи, технології викладання та навчання	Методи контролю
1. Інноваційні тенденції розвитку сучасної професійної освіти	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК-5	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.5, РН-7.6	Практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проєктів, самостійна робота	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проєкту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація
2. Педагогічні технології: сутність, історія, класифікація	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК-5	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.2, РН 5.3, РН 5.4, РН 5.5, РН-7.6	Практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проєктів, самостійна робота (підготовка есе)	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проєкту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація, залік
3. Проєктування професійно-орієнтованих педагогічних технологій	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК-5	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.2, РН 5.3, РН 5.4, РН 5.5, РН-7.6	Практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проєктів (міні-проєкти), самостійна робота	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проєкту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація, залік
4. Інтерактивні, ситуаційні та ігрові технології навчання	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК-5	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.2, РН 5.3, РН 5.4, РН 5.5, РН 5.6, РН 7.1, РН-7.2, РН-7.4, РН-7.5	Практичне заняття, вирішення проблемних ситуацій, аналіз конкретних ситуацій (case-study), розв'язання винахідницьких завдань	Обмін ідеями у ході Брейнрайтингу, усні відповіді, вирішення проблемних ситуацій, робота з інформаційними ресурсами Інтернету, презентація результатів розв'язання винахідницьких завдань
5. Технології співпраці	ІК, ЗК-3, ЗК-4,	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.2,	Практичне заняття, метод	Участь у тренінгу,

	СК-2, СК-4, СК-5		РН 5.3, РН 5.4, РН 5.5, РН 5.6, РН 7.1, РН-7.2, РН-7.4, РН-7.5	мозкового штурму, тренінг, метод проєктів (міні-проєкти)	мозковому штурмі, презентація мініпроєктів
6. Проєктна технологія навчання	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК-5	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.2, РН 5.3, РН 5.4, РН 5.6, РН 7.1, РН-7.2, РН-7.4, РН-7.5	Інформаційний лабіринт (баскетметод), аналіз конкретних ситуацій (case-study), розв'язання винахідницьких завдань	Участь у проходженні інформаційного лабіринту, Участь в обговоренні в малих групах, презентація результатів розв'язання винахідницьких завдань
7. Технології фасилітації та коучингу	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК-5	РН 5, РН 7	РН 5.1, РН 5.2, РН 5.3, РН 5.4, РН 5.6, РН-7.3, РН-7.5	Фасилітаційні методи, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, проєктна робота, пошук в Інтернет, робота в групах	Участь фасилітаційних технологій, участь у семінар-діалозі, вирішення проблемних ситуацій, дослідницький проєкт, оцінювання групових презентації

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Які завдання підготовки сучасного фахівця з вищою освітою?
2. У чому полягає роль концепції спільної продуктивної діяльності викладача зі студентами у вирішенні проблеми якості знань?
3. Обґрунтуйте сутність та структуру педагогічної технології.
4. Сформулюйте сутність та задачі технологічного підходу у професійній освіті.
5. Назвіть структурні складові технології навчання як дидактичної системи.
6. Охарактеризуйте моделі та стратегії навчання
7. Представте одну із класифікацій сучасних технологій навчання
8. Розкрийте сутність концепції особистісно-орієнтованого виховання.
9. Застосування проєктної технології у професійній підготовці як вимога до підготовки конкурентоздатних фахівців.
10. Сформулюйте основні вимоги до використання технології проєктів.
11. Назвіть специфічні уміння та навички, які формуються та розвиваються в здобувачів вищої освіти при навчанні за проєктною технологією.
12. Обґрунтуйте сучасність і актуальність ідей розвивального навчання для вищої школи. У чому ви вбачаєте їх інноваційність?
13. У чому ви вбачаєте актуальність електронного (e-learning) навчання для сучасного ЗВО. Наведіть приклади.
14. Обґрунтуйте доцільність ситуаційних технологій навчання.
15. Які вимоги ставляться до поведінки викладача при проведенні рольових та ділових ігор?
16. Розкрийте технології навчання, які належать до діалогічно-дискусійних.
17. Обґрунтуйте, чим обумовлений вибір технологій фасилітації.
18. Розкрийте ролі викладача – тьютор, фасилітатор, модератор, едвайзер.
19. Обґрунтуйте позитивні й негативні аспекти методу ситуаційного навчання (кейс-метод).
20. У чому ви вбачаєте сильні сторони методу проєкту як технології організації освітніх ситуацій.
21. Розкрийте особливості підготовки та організації освітнього процесу з використанням діалогічно-дискусійних технологій навчання.
22. У чому ви вбачаєте особливості ділової гри як форми моделювання управлінської дійсності, імітації конкретних управлінських ситуацій та їх рішень.
23. Розкрийте методи навчання у співробітництві.
24. Метод фасилітації «Антимозковий штурм»: сутність, особливості застосування.
25. Метод фасилітації «Світове кафе»: сутність, особливості застосування.
26. Наведіть особливості інформаційних технологій навчання.
27. Доведіть ефективність інформаційних технологій у професійній освіті.
28. Обґрунтуйте сутність технології модульно-розвивального навчання.
29. Визначте особливості технології дистанційного навчання.
30. Обґрунтуйте ідеї дослідників, які було покладено в основу теорій групового навчання А. Белла та Дж. Ланкастера, Дальтон-плану (О. Паркхерст), систем Йена-плану (П. Петерсон) та ін.

31. Вкажіть на позитивні й негативні аспекти впровадження технології тренінгу.
32. Охарактеризуйте технології опрацювання дискусійних питань.
33. Розкрийте, чим обумовлений вибір технологій фасилітації.
34. Які технології коучингу використовують в освітньому процесі?
35. Розкрийте недоліки технологій дистанційного навчання.
36. Обґрунтуйте особливості здоров'язберезувальних технологій.
37. Покажіть переваги технології «перевернутий клас».
38. Назвіть переваги використання гейміфікації у навчальному процесі.
39. В чому ви вбачаєте етапність реалізації технології диференційованого навчання.
40. Обґрунтуйте основні критерії готовності викладача до інноваційної діяльності.

4. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкова оцінка по дисципліні виставляється за 100-бальною шкалою згідно «Положення про організацію освітнього процесу». Завданнями поточного модульного контролю знань здобувачів є перевірка та оцінка:

- а) систематичності та активності роботи здобувача на аудиторних заняттях;
- б) виконання завдань, виданих для самостійного опрацювання;
- в) виконання індивідуальних проєктів;
- г) розуміння та засвоєння матеріалу, набутих навичок та вмінь самостійно опрацьовувати матеріал, самостійно працювати з літературою та іншими джерелами, осмислювати та узагальнювати зміст теми та розділу, а також умінь усно чи письмово подавати матеріал у вигляді презентації, відповідей на запитання тощо

Результати поточного контролю знань здобувачів вищої освіти входять як складові елементи до загальної (остаточної) оцінки знань здобувачів з певної дисципліни.

Якщо аспірант/ка за результатами підсумкового вивчення навчальної дисципліни набрав/ла менше 60 балів, він/вона отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів (включно). Іспит проводиться у вигляді тестування та захисту індивідуального проєкту. Екзамен проводиться без використання комп'ютерів, смартфонів, криг та інших джерел інформації.

Якщо аспірант за результатами підсумкового екзамену набрав менше 24 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку. Повторне складання екзамену після оцінки FX оцінюється 24 балами, якщо його складено та 0 балів, якщо не складено.

Усі письмові роботи аспіранта проходять перевірку на оригінальність. Рівень оригінальності повинен бути не нижче 70%. У разі виявлення

неоформлених відповідним чином запозичень, фальсифікації даних чи інших форм академічної недоброчесності роботи анулюються, а до порушників застосовуються методи впливу, передбачені «Положенням про організацію навчального процесу».

Розподіл балів за змістовими модулями, темами та формами діагностики

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Макс. балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Активність на практичних заняттях Виконання 5 практичних робіт Виконання індивідуального завдання (есе) Виконання індивідуального завдання (міні-проект)	60	<i>Теоретична підготовка</i> - відмінне розуміння теоретичного матеріалу, використання термінології точно та доречно; - відповіді логічні, структуровані, підкріплені прикладами або теоретичними доказами; - без труднощів, невимушено надаються відповіді на запитання, зокрема на складні або додаткові; <i>Участь у дискусіях</i> - ініціювання обговорення, надання пропозицій, активне реагування на ідеї інших; - надання обґрунтованих аргументів, посилання на наукові та навчальні джерела чи власний досвід; - дотримання етики дискусії, використання конструктивної критики, підтримка атмосфери співпраці. <i>Виконання практичних завдань</i> - завдання виконуються у повному обсязі, з урахуванням усіх вимог та інструкцій. - виконання завдання без допомоги викладачки або групи, демонстрація високого рівня розуміння матеріалу; - результати завдань чіткі, коректні, оформлені відповідно до встановлених стандартів; - демонстрація нестандартного підходу до виконання завдань. <i>Групова робота</i> - ініціація або координація виконання групових завдань, внесення пропозицій та способів їх реалізації; - активна допомога іншим членам групи, сприяння досягненню загальної мети; - суттєвий вплив висунутих пропозицій якості групового завдання. <i>Творчий підхід й ініціативність</i> - представлення нових, оригінальних ідей у виконанні завдань або дискусіях; - активність у виконанні додаткових завдань або внесення пропозицій щодо шляхів покращення результатів занять; - швидке реагування на зміни в завданні або додаткові запити викладачки <i>Виконання індивідуального завдання (есе)</i> - демонстрація чудового розуміння матеріалу, володіння

			змістом, глибину пошуку; - використання наукової інформації з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) з питань теорій, концепцій, різновидів педагогічних технологій; - елементи новизни; - відображення власної точки зору автора; - робота оформлена у відповідності до вимог <i>Виконання індивідуального завдання (міні-проект)</i> - оригінальність ідей; - демонстрація глибокого розуміння матеріалу, - використання сучасної наукової та інформаційної літератури, бази даних; - наявність елементів новизни; - відображення власної точки зору автора; - робота оформлена у відповідності до вимог
3.	Підсумковий контроль	40	Аспірант виконав 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 0,5 бала за правильну відповідь <i>Виконання й презентація індивідуального проекту</i> Аспірант творчо поставився до виконання індивідуального проекту, самостійно здобув і використав наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) з питань теорій, концепцій, різновидів педагогічних технологій для виконання професійно спрямованого індивідуального проекту, пов'язаного із тематикою наукового дослідження; аргументовано презентує його, виявляючи комунікативну гнучкість під час обговорення та нестандартність мислення; надає повні, логічні, структуровані відповіді на запитання під час презентації, використовує точну термінологію, наводить приклади або аргументи для обґрунтування відповіді; використано творчий підхід, продемонстровано глибоке розуміння матеріалу. Презентація за формою та змістом відповідає поставленому завданню. Здобувач демонструє відмінне володіння навчальним матеріалом, дотримується регламенту та дає грамотні коментарі до демонстрації <i>Виконання індивідуального проекту може бути зараховано за умови наявності відповідного сертифіката або іншого документа за тематикою навчальної дисциплін або участь в міжнародному підвищенні кваліфікації, семінарі, вебінарі, кваліфікаційному тренінгу в рамках неформальної освіти, у т.ч. під час навчання під час навчання на онлайнкурсах від Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy edX, EdEra та ін. (підстава¹).</i>
Всього		100	

¹ ПП-551-069 Положенні про підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (пп. 3.13).

Загальні критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Оцінка за національною (4-бальною) шкалою	Шкала рейтингу Університету імені Альфреда Нобеля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Характеристики представленої аспірантом відповіді
5 (відмінно)	90-100	A	Аспірант демонструє концептуальні та методологічні знання з дисципліни; критично оцінює концепції і теорії, співвідносить теорію з практикою; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми, самостійного відбору і якісної обробки додаткової наукової інформації та емпіричних даних; вміє обирати й реалізовувати (з елементами оригінальності й новизни) технології навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі, створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу; демонструє вміння започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, високий ступінь самостійності, академічної та професійної доброчесності
4 (дуже добре)	82-89	B	Аспірант припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; оцінює концепції і теорії, співвідносить теорію з практикою; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки додаткової наукової інформації та емпіричних даних; вміє обирати й реалізовувати технології навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі, створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу; вміє започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійснювати аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, надавати вичерпні пояснення, переважно самостійно вирішувати поставлені завдання, включатись в дискусії, висловлювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною, діяти з академічною та професійною доброчесністю
4 (добре)	75-81	C	Аспірант припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропонувані в лекціях і рекомендованих джерелах; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки наукової інформації та емпіричних даних; ; є деякі незначні упущення і

			неточності, але без серйозних помилок під час вибору та реалізації технологій навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі, створенні умов конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу; має незначні ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійсненні аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, надавати пояснення, переважно самостійно вирішувати поставлені завдання, включатись в дискусії, висловлювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною, діяти з академічною та професійною доброчесністю
3 (задовільно)	67-74	D	Аспірант припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропонувані в лекціях; є упущення і неточності під час оцінювання концепцій і теорій; має ускладнення у виборі й реалізації технологій навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі; має ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження. За час навчання досить формально ставився до вирішення поставлених завдань, участі у дискусіях, презентації власної позиції в питаннях та рішеннях, що розглядаються; може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача, діє з академічною та професійною доброчесністю
3 (достатньо)	60-66	E	Аспірант має значні ускладнення в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропонувані в лекціях; не вміє здійснити оцінку концепцій і теорій; має ускладнення у виборі й реалізації технологій навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі; має значні ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження. За час навчання формально ставився до вирішення поставлених завдань, інколи виявляв вміння самостійно вирішувати завдання, долучатись до дискусій, пояснювати прийняті рішення; може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача, діє з академічною та професійною доброчесністю.
2 (незадовільно)	35-59	FX	Аспірант має значні ускладнення в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни, невірно визначає основні поняття навчальної дисципліни; майже не виявляє активності в започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження; може відтворити лише окремі фрагменти з навчальної дисципліни. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни

			аспірант виконав, проте працював пасивно, його відповіді під час навчальних занять в більшості є невірними, необґрунтованими; допускає значну кількість грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача
2 (незадовільно)	1-34	F	Аспірант не здатний продемонструвати розуміння основних понять навчальної дисципліни; не демонструє будь-яких знань або розуміння основних питань дисципліни; не вміє обирати й реалізовувати технології навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі; демонструє фундаментальне нерозуміння предмета та відсутність активності у проведенні наукового дослідження

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD). Уклад. Л. І. Васецька. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. 145 с.
2. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі : навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі. К.: Ліра-К, 2021. 456 с.
4. Інноваційні освітні технології: навч.-метод. посіб. / Уклад. Л.М. Прокопів. Івано–Франківськ, 2020. 172 с.
5. Кулішов В.С. Інноваційні технології в роботі педагога закладу професійної освіти: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2023. 35 с.
6. Лаппо В. В. Педагогічна інноватика: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 360 с.
7. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Костенко О. В. Інтерактивний навчальний посібник «Сучасні технології освітнього процесу». Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2020. 228 с. https://mtep.co.ua/user-files/stop_ nteraktivniy_n_p.pdf

Допоміжна

1. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.- метод. посіб. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2017. 211 с.
2. Ващенко О., Свириденко С. Здоров'язберігаючі технології: сутнісна характеристика. Здоров'язберігаючі технології у навчальному закладі. К.: Шк. світ, 2009. С. 5–12.
3. Воротникова І.П. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи: poradnik. З досвіду роботи освітян міста Києва: педагогам, учням, батькам, керівникам закладів освіти / упоряд.: І.П. Воротникова, Н.В. Чайковська; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ, 2020. 445 с.
4. Дистанційне та змішане навчання як засіб реалізації індивідуальної траєкторії професійного зростання педагога: монографія / за наук. ред. І.П. Воротникової. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 256 с.

5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
6. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія / за заг. ред. Л. М. Рибалко. Тернопіль : Вид. Осадца В. М., 2019. 400 с
7. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2020. 444 с.
8. Інноваційні технології в освітньому процесі / І. В. Хом'юк, В.А. Петрук, О.А. Голюк, В.В. Хом'юк: Монографія, Вінниця: ВНТУ, 2020. 88 с., ISBN 978-966- 641-807-7.
9. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
10. Марушкевич А. Здоров'язбережувальні технології в навчанні студентів: необхідність забезпечення. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Педагогіка»*, 2024. 2(18). <https://doi.org/10.17721/2415-3699.2023.18.09>.
11. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Акмеологічні технології». 2-ге вид. перероб. та доповн. Уклад. : С. А. Саяпіна, О. Г. Коркішко, А. В. Коркішко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 115 с.
12. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с. https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Mykhaylichenko_Rudyk_Osvitni_tekhnolohii.pdf
13. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології [електронний ресурс]: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf7>.
14. Семенова А.В. Професійна педагогіка: підручник / Авт.: А. В. Семенова, О. В. Грабовський, Л. В. Коломієць, О. С. Савельєва, В. Ф. Яні; за заг. ред. А. В. Семенової. Одеса: Бондаренко М. О., 2020. 575 с.
15. Сорока Н., Ткаченко В. Моделі взаємодії освітнього середовища з використанням засобів доповненої та віртуальної реальності у закладах загальної середньої освіти. *Фізико-математична освіта / Phisical and Mathematical Education*. Т. 38, № 3 / Vol. 38, No 3 (2023). С. 63-72.
16. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
17. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.
18. Терещук, В. І., Ільченко, А. М., & Семенишина, І. В. (2023). Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти. *Академічні візії*, (16). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/157>.
19. Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти: підручник / за заг. ред. В. В. Олійника, ред. кол.: С. П. Касьян, Л.

- Л. Ляхощка, Л. В. Бондаренко; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2019. 196 с.
20. Технології професійного розвитку педагогів в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник / М.П. Вовк, Г.І. Сотська, Н.О. Філіпчук, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Л.Ю. Султанова, Н.С. Гомеля. К.: Талком, 2019. 320 с.
 21. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Кондор, 2011. 628 с./[електронний ресурс] www.libr.dp.ua/site-libr/?idm=1&idp=23&ida=6069.
 22. Crisol-Moya E, Romero-López MA and Caurcel-Cara MJ (2020) Active Methodologies in Higher Education: Perception and Opinion as Evaluated by Professors and Their Students in the Teaching-Learning Process. Front. Psychol. 11:1703. doi: 10.3389/fpsyg.2020.01703
 23. Melanie Nind & Sarah Lewthwaite (2018) Methods that teach: developing pedagogic research methods, developing pedagogy, International Journal of Research & Method in Education, 41:4, 398-410, DOI: 10.1080/1743727X.2018.1427057.
 24. Effective Teaching Methods in Higher Education. Submitted to the Faculty of the School of Education in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education in Leadership and Administration at Gonzaga University Spokane, Washington, 2014. 86 p.
 25. Richard Van Eck. (2019) Interdisciplinary models and tools for serious games : emerging concepts and future directions. University of North Dakota, USA. Hershey. New York. 430 p.

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

Наукові бази даних та журнали:

1. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія «Психологія». URL: <https://bpsy.knu.ua/index.php/psychology/issue/archive>
2. Вісник Львівського університету. Серія: Психологічні науки. URL: <http://psy-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/archive>
3. Вісник міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія. URL: <https://journals.megu.rovno.ua/index.php/ped-psyh/issue/archive>
4. Вісник Харківського національного університету. Серія: Психологія. URL: <https://periodicals.karazin.ua/psychology/issue/archive>
5. Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія «Психологія». URL: <https://psych.vernadskyjournals.in.ua/archive>
6. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/archive>
7. Журнал «Психологія та соціальна робота». URL: <http://psysocwork.onu.edu.ua/issue/archive>
8. Журнал «Psychology Travelogs». URL: <https://pt.khmnpu.edu.ua/index.php/pt/issue/archive>
9. Журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія». URL:

<https://humstudios.com.ua/uk/archive>

10. Журнал «Інсайт: психологічні виміри суспільства». URL: <https://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/issue/archive>

11. Журнал «Медична психологія». URL: <http://www.mps.kh.ua/archive/volumes>

12. Журнал «Ментальне здоров'я». URL: <https://journals.oneu.od.ua/index.php/mh/issue/archive>

13. Журнал «Проблеми політичної психології». URL: <https://politpsy.org/index.php/popp/issue/archive>

14. Журнал «Психологічне консультування та психотерапія». URL: <https://periodicals.karazin.ua/psychotherapy/issue/archive>

15. Журнал соціальної та практичної психології (Житомирський державний університет ім. Івана Франка). URL: <https://journals.univ.zhitomir.ua/index.php/psy/issue/archive>

16. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Психологія: реальність і перспектива». URL: https://www.prar.rv.ua/index.php/prar_rv/issue/archive

17. Київський журнал сучасної психології та психотерапії. URL: <https://mpp-journal.com/index.php/journal/issue/archive>

18. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». URL: <https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/issue/archive>

19. Науковий журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія». URL: <http://orgpsy-journal.in.ua/index.php/oep/issue/archive>

20. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки. URL: <https://sj.udu.edu.ua/index.php/pn/issue/archive>

21. Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology. URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/index.php/uk/arkhiv>

22. **APA PsycNet** – ресурси Американської психологічної асоціації (доступ до журналів і книг). URL: <https://psycnet.apa.org/home>

23. **Google Scholar** – доступ до наукових статей, дисертацій і досліджень. URL: <https://scholar.google.com/>

24. Journal of Psychology Research (Вісник Дніпропетровського університету. Серія: психологія). URL: <https://www.dnu.dp.ua/visnik/fpsih/16>

25. Personality and Environmental Issues (Вінницький ДПУ ім. Михайла Коцюбинського). URL: <https://intranet.vspu.edu.ua/pei/index.php/journal/issue/archive>

26. **PubMed** – база даних біомедичних і психологічних досліджень. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

27. **ResearchGate** – платформа для обміну науковими статтями та спілкування між дослідниками. URL: <https://www.researchgate.net/>

28. **Scopus** – мультидисциплінарна база даних для пошуку наукових статей. URL: <https://www.scopus.com/home.uri>

29. **SpringerLink** – наукові статті та книги з психології. URL: <https://link.springer.com/>

Адреси електронних бібліотек:

1. Бібліотека ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». URL: <https://lib.duan.edu.ua/uk/>
2. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: <http://w.w.w.nbu.gov.ua/>
3. Бібліотека імені Максимовича. Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/eng/title4.php3>
4. Бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/>
5. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://w.w.w.ognb.odessa.ua/>

Інструменти для аналізу даних:

1. **Excel** – базовий інструмент для обробки даних. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/excel>
2. **IBM SPSS Statistics** – для обробки та аналізу статистичних даних. URL: <https://ibm-spss-statistics-base.ru.uptodown.com/windows/download>
3. **JASP** – безкоштовний інструмент для статистичного аналізу. URL: <https://jasp-stats.org/>
4. **Statista** – статистичні дані для підтримки досліджень. URL: <https://www.statista.com/>

Менеджери бібліографії:

1. **EndNote** – для організації бібліографій і цитувань. URL: <https://endnote.com/>
2. **Mendeley** – аналогічний інструмент для роботи з джерелами. URL: <https://www.mendeley.com/>
3. **Zotero** – для збору, організації та цитування наукових джерел. URL: <https://www.zotero.org/>
4. **Surli** – сервіс коротких посилань. URL: <https://surl.li/uk>

Інструменти для написання наукових текстів:

1. **Grammarly** – для перевірки стилістики, граматики та академічного стилю. URL: <https://www.grammarly.com/>
2. **Overleaf** – для написання статей у форматі LaTeX. URL: <https://www.overleaf.com/>
3. **Plag** – Перевірка плагіату та детектор штучного інтелекту. URL: <https://www.plag.com.ua/>
4. **StrikePlagiarism** – перевірка текстів на унікальність. URL: <https://strikeplagiarism.com/en/>
5. **APA Style** – офіційні рекомендації з оформлення робіт у стилі APA. URL: <https://apastyle.apa.org/>

Онлайн-інструменти для візуалізації:

1. **Canva** – для створення презентацій та графіків. URL: <https://www.canva.com/>

2. **PowerPoint** – для створення презентацій. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/powerpoint>

3. **Tableau** – професійний інструмент для візуалізації даних. URL: <https://www.tableau.com/>

Корисні вебсайти та блоги:

1. **Open Science Framework** – платформа для спільної роботи над науковими дослідженнями. URL: <https://osf.io/>

2. **Psychology Today** – для знайомства з популярними науковими концепціями та дослідженнями. URL: <https://www.psychologytoday.com/intl>

3. **Simply Psychology** – зрозумілі пояснення психологічних теорій і методів. URL: <https://www.simplypsychology.org/>

4. **The British Psychological Society (BPS)** – ресурси для психологів, включаючи статті та дослідження. URL: <https://www.bps.org.uk/>

Навчальні відеоресурси:

1. Артикуца Н.В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті. URL: http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/2424/1/Artikutsa_Inov.pdf.
2. Всеукраїнський вебінар «Сучасні технології навчання у професійній освіті: практичні кейси». YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-q74n5r0XLM>.
3. Кочубей А.В. Інноваційні методики викладання гуманітарних дисциплін у вищих технічних навчальних закладах. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ozfm_2013_7_27.pdf
4. Дубягін О.Б. Інноваційні технології та методи навчання як фактор удосконалення навчального процесу. URL: http://www.geci.cn.ua/uk/home/item/download/446_a657598348b2a6e8c60b5c4f62a104f0.html.
5. Мельничук І.М. Особливості застосування інтерактивних ігор у вищому навчальному закладі. URL: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Vnadps/2010_4/10mimvzn.pdf
6. Games vs Game-based Learning vs Gamification. URL: <http://goo.gl/F0nf7W>
7. Це вам не іграшки: темна сторона гейміфікації. URL: <https://newtonew.com/discussions/gamificationdark-side>
8. Лекція «Сучасні освітні технології. Сутність, класифікації, ефективність». YouTube. URL: <https://youtu.be/elaIC6cR13c>
9. Лекція «Освітні технології (навчання в цифровому суспільстві). YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=zQ744LhsUcg>.
10. Лекція «Управління трансфером освітніх технологій в країнах ЄС». YouTube. URL: https://youtu.be/6P_MQwUF0Zo.
11. Лекція «Використання трансферу технологій в освіті». YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=hmk5lbLUSe>.

- 12.Лекція «Управління трансфером освітніх технологій в Україні». YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dN2N0fBc0Dc>.
- 13.Лекція «Роль трансферу технологій в освіті (Стенфордський університет)». YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2ufe4oiZPew>.
- 14.Лекція «Потенціал трансферу технологій». YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KGHFcsCVAyE>.
- 15.Лекція «Трансфер технологій у XXI столітті». YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RoDEjiGOldc>.
- 16.Анна Шиделко. Концепція превентивного виховання учнівської молоді та можливості колективу щодо її реалізації/ [Електронний ресурс] URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32306431.pdf>.
- 17.Бех І.Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. / І.Д. Бех. – Київ – Чернівці : «Букрек», 2018. – 320 с. URL: <http://surl.li/ejloi>.
- 18.www.mon.gov.ua – офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
- 19.www.nbuv.gov.ua – сайт національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
- 20.<http://learningapps.org/> – сайт для підтримки навчання та процесу викладання за допомогою інтерактивних модулів. Існуючі модулі можуть бути безпосередньо включені у зміст навчання, а також їх можна змінювати або створювати в оперативному режимі.

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічні технології в сучасній вищій освіті»

Підписано до друку _____ Формат 60х84/16. Ум. друк. арк. _____
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Набережна Січеславська, 18.